

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 20. sušca 1856.

List 12.

Golgota.

„Dopolnjeno je“. Jan. XIX. 30.

„Skrivnost, ki je bila skrita od vekomaj“ (Kol. 1, 26.), je svetu razodeta. Nezapopadljivi sklep presvete Trojice, storjen pred začetkom časov, je izpeljan. Obljuba večne dobrote in resnice, koja se ko sreberni trak skoz ves stari zakon vije, in ki je bila naj dražji dedovina zvoljeniga ljudstva in njegovim pravičnim edina zvezda na mračnim nebu, koja jih je z upam zveličanja navdajala, — ta obljuba je spolnjena. Modra Stvarnikova roka je poslednjo čerto potegnila na podobi ljubezni Božje, koja je bila že v raji narisana, in ki so jo preroki zmiraj z bolj živimi barvami izobrazovali. Doverseno je veličastno in skrivnostno delo družiga stvarjenja! — Spet razveseljuje prijazen pogled z nebes nesrečno človeštvo, potem ko je štirideset vekov pod ledeno odejo prekletstva ječalo. Stara meja med Stvarnikam in stvarmi je poderta; podoba Božja v človeku je skrumbe očiščena; dostojanstvo posvečene človeške nature zopet spoznano in poterjeno; нравni (duhovni) red sveta je ponovljen, nar imenitniši djanje ne zaslužene gnade Božje je doverseno — —! In kje se vse to godi? Oh presveti kraj, kteri si zvoljen bil, de se na tebi to naj slavniši delo nad nebam in pod nebam opravlja, edino v zgodovini Adamoviga rodú, edino v sklepih Božjiga gospodarstva, — Golgota! na tebi se je vtelesila in vresničila naj globokejši misel: na tebi izvira rodovitni potok Božje milosti; na tebi je izšlo veličastno solnce gnad, ktero s svojimi žarki vesoljni svet razsvitljuje in razgreva. Na Golgoti je ognjiše večniga ognja Božje ljubezni, koja ves svet objema, presinuje in vnema. Golgota je novi raj prestvarjeniga in ponovljeniga sveta, sredi kteriga je vsajeno sveto drevo spoznanja dobriga in hudiga. Kdor vživa od zlahtniga sadú tega drevesa, bo resnično Bogu enak postal, kar je grešna prederznost v prvim raju zastonj poskusila. Na tem svetim mestu je Očetova ljubezen raztresenim in pregnanim otrokam nov dom — sv. cerkev — slovesno utemelila in vogelni kamen z nebes poslala, de bi se to veličastno poslopje nikdar ne zmajalo in ne poderlo. Križ je tukaj vsajen, zmagovavna stavnica (bandero), krog ktere naj bi se zbirali narodi. Znamnje križa, ki se v natori tako pogostama nahaja, je bilo zvoljeno v altar nove vere in zaveze, zaveze ljubezni, mirú in sprave med Očetam in otroci. S tega altarja se je razlil blagoslov velikiga duhovna čez ves rod človeški. Znamnje križa je zvoljeno v prestol duhovniga kraljestva gnade. S tega prestola se je razglasila mila beseda odpušenja in pomilostenja, ki je razveselila nesrečne satanove jetnike. Torej je

križ nar častitljivi in naj veličastniši znamenje v novi stvaritvi. Sramota, strah in groza je zbrisana in pregnana s tega svetiga znamenja, ono je lepotičje krone postalo in kot naj vredniši plačilo zaslug se lesketa na persih slavnihi mož: križ je zdaj znamenje hladivne tolažbe in nar sladkejšiga upa. — Se nekaj ugledam na Golgoti: gomilo iz greha rojene pošasti. Grobni napis se glasi: „Požerta je smert v zmagi. Smert, kje je tvoja zmaga? smert kje je tvoje želo?“ (Kor. 15, 54. 55.) Sterta je tudi glava kače, ki je toliko grenkiga strupa po svetu raztrosila. Smert in pekkel sta premagana, zmaga je popolna in določna, mir sklenjen in oklican, — „dopolnjeno je, dopolnjeno je!“ — — — Pa to nar imenitniši opravilo vsih vekov, al se ni dalo na drugo vižo opraviti, kakor de je mogla Golgota postati gledališe grozovitiga in razglaseniga umora Boga-človeka? — Nimamo pravice do tega prederzniga vprašanja: občudujmo in častimo skrivnostne sklepe Božje. —

Pač res, „odrešenje“ je jedro in duša zgodovine človeštva, edino samo na sebi visoko v njej, in Golgota je središe naravniga in duhovniga sveta; edino mesto, s kteriga se nam odpira pravi obzir čez vse reči. Memo te zgodbe na Golgoti in njenih nasledkov, je vse drugo manj imenitno, majhno, nizko. Tukaj imamo edino pravo merilo za vse djanje in nehanje človeštva. Nar glasovitniši človeško djanje ni vredno slave, ako se na Golgoti ne nanaša. In res. Dragi spomiaki oznanujejo vnukam slavne dela očetov; narodi in kraljestva obhajajo dneve pomenljivih bitev, zmag in družih dogodb: pa le ena zgodba je na svetu, ktere spomin se neprenehama opravlja in obhaja od solnčniga vzhoda do zahoda, med vsimi narodi — skrivnost odrešenja na Golgoti. — Nesošteti milijoni prelepih spominkov — keršanskih cerkvá — nam jo spričujejo; oznanuje jo vsak hip veličastno soglasje brončenih klicarjev (zvonov) keršanstva in le ošabna v blatu kriviga modroslovja zakopana duša zamore prekleto misel spočeti, de hoče utajiti in iztergati to zgodovinsko resnico, to živo нравno čutje iz splošne zavesti sveta. Ne, skrivnost odrešenja na Golgoti je in bo — naj veljá prederzna prilika — nar višji verh na Himalaju duhovniga sveta; ona naj bi bila vsakimu tako rekoč Ariadni-na nit v neizmernim labirintu modroslovskih preiskovanj. —

O Golgota! sveto, trikrat sveto mesto, vekomaj bodi češeno! Češeno bodi sosebno dans ta dan, ki je premišljevanju tvojih svetih skrivnost posvečen. In ko se po svetu oziram, se vstavi moj pogled nad večnim mestam, ki je glava telesa, kteriga duša in serce je skrivnost na Golgoti. Sveta tihota vlada nad Rimam, nepodobni hrup po ulicah je potihnil in ne moti mi-

lotožniga čutja domačih in brezštevilnih tujih spoznavavcov Odrašenikove vere, ki jih le ena globoka in resna misel obhaja. Močnejši bijejo serca proti večeru; množice derejo in vrejo na eno mesto. Sloveči, ginjaivi „Miserere“ v Sikstinovi kapeli in velikanski od tisuč in tisuč svetilnic kot toliko gorečih diamantov razsvitljeni križ v poglavnim tempelnu katoliškiga kersanstva, sta mende edina misel in govor njih, ki obrede velicige petka v Rimu obhajajo. Miserere in — križ!! Pod tem svetlim križem kleči ponižno, v prosti beli obleki poglavar kersanstva, namestnik krizaniga Odrašenika, vtopljen v globoke misli. Tu premišlja služabnik služabnikov Božjih in moli iskreno za se — za kersanstvo; in kdo vé ali ne zbudijo sedanje okolišine še posebnih misel v sv. Očetu, kteriga bistro oko in vneto serce se tako rado proti izhodu obrača. Tam namreč v poglavnim mestu zavetovavcov Božjiga groba sedi dvanajst resnih mož krog zelene mize; osoda izhodnjih dežel je v njih rokah. O de bi jih današnji obredi opomnili prvotniga vzroka njih zbora, de bi se v čast in prid kersanskiga imena potegnili za spodobno protost in dostojnost Golgote in družih svetih! To še le bi delo sprave in miru posvetilo. Velikanska misel, ki se je v naših dneh sprožila in ki že po malim v djanje stopa, bi se popolnoma vresničila: merzli kersanski narodi bi na Golgoti svojo vero oživljali, upanje poterdovali, s tistiga svetiga ognjiša bi ogenj ljubezni po daljnim svetu raznašali. Fiat, fiat!

Za veliki petek 21. sušca 1856.

A. Marušič.

Afrikansko.

Iz lista g. Gostnerja od 1. svečana zvemo, de so novi misionarji proti koncu prosenca v Hartum prišli, in sicer: 2 duhovna, gg. Pirker in Morlang, 2 mizarja, 2 zidarja, 1 čevljar, 1 ključar, 1 ometovavec in 1 mizar za plačilo iz Aleksandrije, ki je bil bolan prišel ter je bil previden s sv. zakramenti, zdaj pa se mu boljša. Drugi so se berž dela lotili, in upajo, de se jim bo prav obnašalo. Duhovna in 1 mizar pojdejo z bližnjo priliko na Belo reko. G. duhoven Vurnič in 1 rokodellec sta v Korosku oboljena ostala z 1 zdravim rokodelcem, tesarjem, za postrežbo. V Hartumu se je eno leto sem močno spremenilo. Zaničevavci misiona so potihnil, misionarje ljudje ljubijo in spoštujejo. V tem letu (1856) jih je že 12 keršenih. Kmalo bodo zamogli v novim poslopji stanovati. Stan zdravja je vgoden, razun imenovana mizarja je vse zdravo. — „K sklepu se zahvalim v imenu misiona vsim misioniskim dobrotnikom za nepričakovano velike darove, ki so jih vaši rojaki spet pretečeno leto misionu darovali; Vsigamogočni more in bo vse poplačal; sej v poveličanje njegoviga imena, v razširjanje njegoviga kraljestva je bilo dano“. Jozef Gostner s. r. — Mi pa smemo za odgovor pristaviti: „Tudi vam, častitljivi delavci v vinogradu Gospodovim! bo Bog zanesljivo v čezobilni meri plačal, ki niste darovali le samo premoženja, ampak tudi sami sebe v čast in poviševanja Božjiga imena“. Zanesemo se pa tudi, de za Božjo čast tolikanj vneti Slovenci afrikanskiga misiona tudi posihmal ne bodo pozabili.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. 14. t. m. so se podali ljubljanski O. provincial nektere istrijsanske samostane obiskat, potem pa pojdejo dalje proti Rimu k večoljnemu zboru za volitev večoljniga prednika častitih očetov franciskanov. V dopisu od

26. svečana iz Rima do provincialov je naznanjeno, de bodo sv. Oče Pij IX. sami predsednik pri tem zboru, kar se sicer le redkokrat zgodi. Predsednik je sicer redovni vikári varh, ki je vaelej kardinal, v to postavljen od sv. Očeta. Tudi je v tem dopisu še določeno, de se bo od velike noči do binkošť v vsakim franciškanskim samostanu celiga svetá vsak dan ena maša od Matere Božje neomadežaniga spočetja (Missa votiva de Immaculata B. M. V.) v namen sv. Očeta brala. Znano je namreč de se jo franciškanski red od nekđaj poganjal za čast Marije Device brez madeža spočete. Zanesljivo veliko veliko bo storilo to častitljivo zbirališe v Rimu k povzdignjenju in pridutega po vsm svetu razširjeniga reda.

• Pervi list opomnjeniga rusinskiga lista: „Cerkovnaja gazeta“ je na svitlo prišel, in kaže; de bo vredna sestra družih katoliških listov, ki jih slavno društvo sv. Štefane na svitlo daje.

Iz Gorice. Gospod Respet je izvoljen gimnazialni katehet.

Iz Reke. J. B. — V našim mestu obhajajo ljudje letas s posebno pobožnostjo sv. postni čas; napolnjene so cerkve s pobožnimi, ki Božjo besedo zvesto poslušajo. V dveh jeziki, v hervaškim in v talijanškim, se razlaga terpljenje gospodovo. — Oba pridigarja sta prav dobra govornika in prav umljivo Božjo besedo oznanujeta.

Iz Rima je 20. listopada 1855 do prečastitiga provinciala O. Salezija Volčič-a prišlo povabilo naslednjiga obsega:

• Po vodilih sv. Franciška Serafinskiga si imajo Francišskani vsakih šest let v občnim zboru noviga generala ali poglavarja zvoliti. Tako volitvo je razpisal sadanji njih general, prečastiti oče Venanci a Celano, ki je razposlal ta svoj poklic do vsih samostanov franciškanskih.

V tem pismu opomni, de že ni imel red celih 88 let občniga zbora. Zaduji je bil namreč l. 1768 v mestu Valencii na Španjolskim, kjer je bil skor enoglasno general zvoljen O. Paskal Varizi. Še enkrat se je bil potem sošel zbor zopet na Španjskim in zvoljen je bil O. Ludovik Iglesias; vender se niso bili zbrali vsi volivci in z vsih krajev, zatorej se zbor tudi občim imenovati ne more. Odsihmal pa so čisto zastali vsi zbori, ker jih ni bilo lahko sklicati zavolj vojsk, homatij in družih nadlog med narodi; generale so ta čas skor vse le papeži volili.

Ko je hrup in šum nekoliko ponehal, je sklenil sadanji tudi od papeža v to čast povzdignjeni general O. Venanci, de hoče konec svoje službe po postavi sv. Franciška zopet poklicati vse volivce in z vsih delov sveta, de si zvolijo v občnim zboru noviga generala. V svoji pokoršini prosi dovoljenja od sv. Očeta, in njih Svetost Pij IX. so mu v to milostno privolili. Torej razodeva general v omenjenim pisanji serčno svojo radost vsim udam franciškanskiga reda, ter že goreče hrepeni po tistim dnevu, kadar se bodo zbrali v Rimu volivci od solnčniga izhoda in zahoda, od severja in juga, s kopruga in morja, z vsih pokrajin svetá. Raduje in veselí se v duhu tistiga dneva, ko se bodo vsi gledali obličje v obličje in se bodo sklenili z vezmi ljubezni k volitvi noviga poglavarja, ki ima biti ko solnce med zvezdami naj jasnejši zmed toliko svitlih luč, naj vredniši med toliko in toliko pobožnimi in učnimi možmi celiga reda. Zđaj prosi vse ude odpušenja zavolj vsih pregreškov nevednosti ali slabosti, ter se jim ponižno priporoča v molitvo. Slednjič naznanuje, de so bo novi general volil 10. vel. travna, to je, v binkoštno saboto, torej vabi vse ude in prednike, kteri koli imajo pravico voliti, naj pridejo vsi v Rim, in jim tudi naznani čas, doklej imajo priti na odločeni kraj; definatorji do tretje nedelje po veliki noči, provinciali in kustosi pa ravno ob vnebohodu Kristusovim, de bodo zamogli vse pripraviti za volitev do binkoštno sabote. Priti mora vsak, če ne, ga zadene kazen, kakor je odločena v postavi; ako pa bi imel

kdo veljaven zadržek, ne mora spricati s poterjenim pisanjem. Opominja potem vse volivce, kako naj zvesto posnemajo očeta svojiga, s. Franciška, na popotvanji do Rima in zopet nazaj gredé. Vsak mora tudi po sebi podložnih samostanih vse imenitno premembe natanko pozvediti in v Rimu razodeti, kar se je prigodilo od poslednjiga občniga zbora l. 1768.

Tako morajo povedati n. p., koliko se je novih samostanov postavilo; ali koliko udov je živih, koliko jih je pomerlo, zlasti v posebni svetosti, mučenstvu, v misijonih i. t. d. Ker je pa treba volivcem razviltjenja od sv. Duha, da bi zvolili zmed vsih naj vrednišiga in naj svetejšiga moža po volji Božji, ki bi bil v besedi in djani vsim svetel zgled pobožnosti in posebno skerben varh evangeljskih svetov, ki so prva podlaga duhovnih redov; veleva v svojim poklicu, da naj se opravljajo po vsih samostanih od velikonočne do binkoštné nedelje vsak dan posebne molitve k sv. Duhu, v čast brezmadežne Device in Božje porodnice Marije, posebne varhinje in pomočnice njih reda, in tudi v čast očeta sv. Franciška Serafiškiga. Vodijo naj se po samostanih procesije, in naj se molijo pri njih litanije vsih Svetnikov, in v saboto pred Duhovim, to je, dan volitve, naj prejmo prav zgodaj vsi udje tega reda povsod in po vsi zemlji presveto Rešnje telo s posebno gorečnostjo, ter naj si prizadevajo, se vdeležiti popolniga odpustka, kteriga jim dovolijo za ta dan sv. Oče, rimski papež Pij IX.

Pri koncu opominja svoje podložne brate, da naj vedno molijo za poglavarja svete cerkve, za vse verste cerkvenih stanov, za razširjanje svete vere in za končanje nesrečniga razkolništva in krivoverstva, za ljubi mir med vladarji in narodi, za vse dobrotnike reda sv. Franciška, in tudi zanj, ki nikoli ne pozabi moliti za vso svojo družino v Kristusu. Sklene svoje povabilo z blagoslovom, rekoč: „Zdravstvujte, predragi mi Sinovi, in blagoslov Boga Očeta, in Sina, in svetiga Duha pridi nad vas in ostani vedno pri vas! Amen“.

V Rimu v samostanu Device Marije „de Ara coeli“ 8. rožnika 1855.

Razgled po keršanskim svetu.

Z Dunaja, 11. t. m. O. Olivieri s trinitarijanom O. Gabrielam je s 6 zamurkami na Dunaji. Eno so Uršulinke sprejele, druge so zdaj pri Salezijankah. (Volksfr.) — C. k. spodnje-avstrijsko namestništvo je razglasilo novo postavo zastran posvečevanja nedelj in praznikov za Dunaj in njegov okrog. — Grof in minister Thun vabi z listam od 25. prosenca nadškofe in škofe na dunajski zbor in določuje nekatere reči iz pogodbe, zastran kterih se bodo pogovarjali.

„Avstrija“, koledar za l. 1856 kakor pravi „Wiener Kirchenztg.“, ki je bil dosihmal prav dober, gro med potepinsko robo. V imeniku vsih papežev hoče s starimi pogretimi lažmi in obrekovanjem bravec pitati, kakoršne so si nesramni sovražniki sv. cerkve že nekdanj zmislili. Sram bodi tacih lažnikov!

V Budéjevicih so imeli redemptoristi 16. svečana do 1. sušca ljudski misijon, pri kterim je bilo nad 10.000 ljudi obhajanih. Ljudstva je bilo take sile, da ste bile poslednji dan ob enim času dve sklepni pridigi, ena v stolni cerkvi, ki do 5000 ljudi obseže, ena pa na prostim zraven cerkve.

V Koloči na Ogerskim je na sv. treh kraljev dan g. Mavrici Fáy, zemljomer, iz kalvinstva sprejet v katoliško cerkev. — V Lupči se je v začetku uniga mesca vernila v katoliško cerkev protestanka Suzana Demianova. — V vasi Šete blizu Koloče je prestopil v katoliško cerkev grek Korl Sladič. — „Zagreb. kat. list“ naznanuje smert duhovna g. Jan. Draskoviča iz ostrigonske nadškofije, kteri je več let na svojim dóbru Božjakovim živel, in je 45.000 gold. za pobožne namene sporočil.

Iz Krakova se piše „Cyrill a Method-u“: Zdi se nam, da bi se mogli Sloveni katoliške cerkve zlasti ozérati na sv. Jozafata, bivšiga vikšiga škofa katoliško-greškiga obreda v Polocku med Rusini. Ta sveti mož si je bil pglavitno zasluge pridobil v zedinovanji rusinske cerkve z latinsko, in je bil od razkolnikov umorjen ter pod papežem Urbanam VIII. za spričevavca (marternika) razglašen. Njegovo česenje in spomin bi zamoglo veliko pripomoči k poterjenju ljubezni med duhovstvom greško-katoliškiga in latinskiga obreda.

Sedmograški greški ali staroverski nezedinjeni škof je svojimu duhovstvu in ljudstvu zažugal, da bo izobčen, kdor bi romanski list „Gazeta“ ali pa katoliški koledar bral. V Apahidi je hotel greški duhoven s svojo občino h katoliški cerkvi prestopiti, njegov staroverski škof ga je pa za to dal pod stražo v Sibinj vleči, in ko ga tudi tukaj ni mogel ostrašiti, da bi svojo misel opustil, mu je dal brado odstriči, mu je maštvo odvzel ter napravil, da je bil kakor verski nepokojnejš v svojo domačijo pregnan. Prganjanec je ti nesreči sicer odšel, v Balušfalva pobegnivši, ali njegovi 3 otroci so ostali v terdi zimi zapušeni. To je bilo duhovniku tolikanj hujsi, ker je bil v nočeh s hudodelniki po ječah potikan, ko so ga 20 milj deleč v Sibinj odpravljali. Nadškofijsko oskerbnistvo v Balušfalvi je v ti reči do c. k. ministerstva prošnja vložilo. Tako piše „Religio“. — Take dogodbe bodo zanesljivo le k temu pripomogle, da se bodo ubogim nezedinjenim grekam toliko hitrejši oči odprale, k čimur gotovo tudi molitev bratovšine ss. Cirila in Metoda veliko pripomore.

V Monakovim je kralj 22. pros. družnico katol. rokodelskih tovaršev obiskal, naredbe pohvalil, in posebno dopadajenje razodel tudi nad lepim tovarškim banderam.

Berolin. Protestanski list Keuzzeitung pravi zastran konkordata tole: „Avstrija je svojo pogodbo s papežem sklenila, in s tem je svojimu jozefinizmu končno slovo dala. . . . Sej je tudi Prusija svoji zopercerkveni omikarii, ki je iz ravno tistiga časa izhajala, že davno herbet obernila“. To naj bo zdravilna jagodica zopercerkvenim tudi katoliškim omikarjem, kterim se katoliški konkordat noče prav pileči.

Iz Rima. V rimskim sobivališu se učijo bogoslovstva 203 učenci, in sicer: 35 Francozov, 34 Nemcov, 25 Angležev, 8 Belgijanov, 6 Švajcarjev, 5 Ogrov, 4 Škoti, 3 Poljaki, 2 Holandežca, 2 Indijana, 2 Irca, 2 Horvata, 1 Španec, 1 Prusijan, 1 Amerikan, 72 Lahov.

Iz Brusel-a se piše v „Kirchenztg.“, da se je v unim kraju več časa mudil Antijohijski patrijarh visokočast. gosp. Samhiri. Ta očaj je prejel veselo naznanilo, da je 23. l. l. jakobiški vikš škof v Jeruzalemu v katoliško cerkev prestopil, in po njegovim zgledu tudi škof v Homsu. Tudi so se vernili v katoliško cerkev vas Bahzani, lepo število jakobiških deržin v Mordin-u in Diarbekir-u, razkolniški duhovni pastir v Suereg-u s 25, in pastir v Alepi s 15 deržinami. Tudi je bilo naznanjeno, da bo še prestopilo v naročje sv. cerkve 1500 ljudi, med njimi 2 jakobiška diakona in 3 duhovni pastirji (fajmoštri). Tudi se sliši, da ima v kratkim prestopiti škof v Kellety s 24 deržinami, in da se to nagnjenje kaže pri velikim številu jakobitov.

Dansko. V Danimarki, kakor v severnih nemških deržavah sploh, je bilo luteransko popačenje katoliškiga verskiga in djanskiga nauka s silo vsiljeno. Kralj Kristjan III. je dal leta 1536 katoliške škofe neprevidama zapreti, škof Jon Arnesen je bil celo ob glavo djau, ker je cerkvi Božji zvest ostal, ter se samosilstvu ustavljal. Ker je bila tako cerkovna oblast odpravljena, je bilo lahko, novi nauk razširjati. Do leta 1849, ko je bila tudi v to deželno ustava vsnovana, je bilo na Danskim v hudobijo šteto, katoličan biti, in še le tisto leto je bila tudi katoliška cerkev oproštena; od tistiga časa se veselo razcveta, desiravno jo

zdaj pa laž, obrekovanje, zasmehovanje in potuha preganja. Pri vsem tem so katoliške cerkve napolnovane, protestantske pa prazne. (Schl. Kirchbl.)

Angleško. Protestanski angleški list „Anglik. Kirchen- u. Staatsztg.“ toži, da so prestopi h katoliški cerkvi zmiram obilni, in pravi, da bi zamogel d'lg spis prestopljencev naštet; imenuje pa kakor prav posebne, tri pastore, vojvodinjo Buccleugh-sko, poprej veliko hišnico angleške kraljice, in Mrs. Hennikes-a, ki so pretečeno leto prestopili. Prestopil je za nekim „Sun“-om tudi g. Ranvelk, in zlo bogat posestnik v Ramsfort-park-u s svojo ženo in vsimi otroci vred v katoliško cerkev.

V London-u se je spet primerila večkrat ponavljana dogodba, ktera kaže, kako režno tudi krivovercam njih vest priča, da le samo v katoliški cerkvi je resnica in zveličanje, in nikjer drugej ne. Tavžentkrat gorje mu, kdor do tega pričevanja znotranje zavednosti gluha ostane! Prigodba je ta le: Pred nekoliko leti je bil sloveči vojvoda iz Norfolk-a od katoliške cerkve prestopil k anglikanski zmoti. 16. svečana pride vojvoda domu s sprehoda, se čuti oboleniga in gre v posteljo, 18. pa mu je tako hudo, da mu besedo zapre, vendar je pri čisti zavednosti. Vojvodinja ga vpraša, če želi pomoči anglikanskiga duhovna; on pa razločno odmaja, da ne. Vpraša ga pa, če želi katoliškiga duhovna. Bolnik da znamenje, da želi, in ko korar Tierny k njemu stopi, se je obličje bolnika razjasnilo. Služabnik Božji stori vse, kolikor se je moglo po okolišinah, mu da odvezo in ga dne v sv. Olje. Prihodnjo nedeljo je bila v cerkvah njegova smert in sprava z materjo cerkevjo naznanjena. — Še nikoli se ni bralo, da bi bil kak katoličan na smertni postelji k protestanski veri prestopil; koliko protestantov in odpadnikov pa je že poslednje ure pred sodbo želelo, iskalo in našlo spravo z materjo sv. katoliško cerkevjo. Naj bi si to k sercu vzeli zmotenci, kteri želé zveličanja!

V Carjigradu, pišejo, da je še vsako noč gorelo, odkar je bila razglašena keršanski veri vgodna postava. — V Belim gradu so bili že poprijeli zidanje katoliške cerkve, za ktero je knez potrebne stroške odkazal, ker je pa njen prostor zraven turške mošeje, so turki vreš zagnali, pa mende ne bodo nič opravili.

Turško. Odkar se je greška cerkev ločila, so greški patrijarhi v Carjigradu večidel nesrečni. Od leta 1821 je bilo 17 patrijarhov v 35 letih, tako de počez le 2 leti vladanja na vsaciga pride. Med temi je bil 1 obešen, 8 je bilo odstavljenih, 2 tako odpravljena, 1 je odstopil in le 4 so v svoji časti umerli. Tukaj gotovo ni blagoslova Božjiga, tukaj je očitna kuzen za njih odpad od matere sv. katoliške cerkve. Malo še manka, in naš milostljivi gospod knez in škof bodo 17 greških patrijarhov preživeli na svojim škofjskim sedežu.

V Ameriki, kjer se med nejeverniki katoliška vera tako lepo razcveta, se pa tudi po mestih zmiraj novi goljuhi in bogokletneži razodevajo. V Filadelfii neka smerkovka nespametne žene in deklice slepari, da je ona „Božja hči“, da je od Boga Očeta poslana, da bi neverne može spreobračala in svojimu spolu odrešenje prinesla. — Sicer pa tudi Bog nespametne Amerikance hudo obiskuje, ki zapeljivce tako radi poslušajo, katoličane pa vsakim sleparjem pusté preganjati in zaničevati. Ravno se bere od strašnih morskih viharjev, kteri so o pomorji severnih ameriškanskih deržav v prosencu 23 pilotskih čelnov s 500 piloti, in 39 velikih kupčijskih bark s 7000 evropskimi izselci potopili. Piloti so naj skušenejši plavci, ki o morskim bregu tujim barkam pot kažejo. Ko so to zvedili v novim Jorku, so 13krat s štuki vstrelili in vsih 627 bark je černe bandera razvilo v znamenje velikiga veseljaiga žalovanja. Žalost in jok je velik po vsih primorskih me-

stih. Taka je žalost za njih telesno zgubo; — kako je pa kaj z dušo taci, ki tako z naglo in neprevideno smertjo umerjó — v tolikim številu? Kdo pa to premisli?

Drobtine.

Iz hartumskiga verta. Sedanje dobe imamo v hiši in ta vertu trumo čudnih zvěr. Lu-skinjaka (Schuppen-thier), ki prosto hodi; ris, ki je privezana, in ji od same jeze skorej ogenj iz oči šviga; leva, ki prosto hodi, z nami je (ne le mesa, ampak vse, kar mi jemo), se z nami spreha; sploh, on je z nami noč in dan, kakor kuže. Ljudje ga večkrat debelo gledajo in ne vedó, če bi ostali ali bežali, kadar k nam pridejo, in se ta lev kar neprevidama za kakim sedežem ali drugej prikaže, ali pa — meni nič, tebi nič — počasu in moško kakor kralj skoz vrata noter pride. Dalje šetata po vertu dva prečudno lepa kraljeva jastreba s krono na glavi in hodita kakor po štrevcah; ravno tako dva tica tajuika (sekreterja) s svojimi kratkimi hlačami in z avbo na glavi. Imamo tudi še lepiga štokleža, nad kterim se pogosto smešne reči vidijo. Naj rajši pohaja kviško po zidovih in ne zoblje le kar peška in kamničev, ampak tudi precej velike šibre od zidovnih kamnov pogoltuje, še prav posebno všeč pa so mu svitle reči, železni kosci, med (mesing), kotlovina itd. Pravil mi je evropejic, da mu je bil enkrat štoklež žepno uro uhlastnil in pogoltnil, ali čez 24 ur jo je zopet za seboj pustil, in ura je še zmiraj tik tak, tik tak delala.

Zdihjeji k Marii.

O Marija v zarji zlati,
Hiti hiti pomagati!
Oh! smo revni, smo grešili,
Nismo vredni da b' prosili;
Vender mati usmil' se nas!

Ko si še na zemlji bila,
Si nam mati obljubila:
Če te bomo kaj prosili
Bomo od tebe vse dobili:
Ljuba mati vslíši nas!

Koljke si ti že dobrote
Razdelila med sirote! —
Tistiga, ki smo žalili,
Prosil je obraz tvoj mili,
Da bi ne pogubil nas.

Vsmiljena si, dobroteljna,
Tega grešnikam le željna.
Da bi vsi se sprebernilo,
Samiga Boga ljubili —
To, le to želiš od nas!

Janez Tomšič.

Grobni napis.

Na vsaki grob.
Človek, glej! rebrovje moje,
Skorej, skorej bo strohnelo,
Namestilo ga bo tvoje,
Zdaj cveteče, kmal pa velo.

Mili darovi.

Za afrikanski mision.

Po O. Krotkoslavu: Ursula Kožuh iz Oseka 15 gld.

Pogovori z gg. dopisovarci.

G. M. v G: Hvala za poslano; prosim za obljubljeni. G. H: Prekasno; — sicer po vaši želji.

Duhovske premembe.

V ljubljanski škofii: Gosp. Martin Prevc, kaplan, iz Selce v Gerčarice (Masern) za lokalista; gosp. Janvari Strah, kapl., z Gorij v Selce; g. Janez Sodnik, kapl., iz Polján za provizorja k sv. Lenartu; gosp. Jan. Čebul, novi mašnik, za kapl. v Poljane.